

Nieuwe legger Rivierenland doelmatig en efficiënt

— Bina Ayar

Waterschap Rivierenland beschikt binnenkort over de meest geavanceerde legger. Die is gemaakt met luchtfoto's en is straks ook thuis te raadplegen van achter de computer. Uit 'nood geboren' draagt de nieuwe legger bij tot efficiëntie voor het waterschap en meer helderheid voor particulieren.

— Waterschap Rivierenland is groot, heel groot. Na de fusie met het hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden, en hoogheemraadschap Alm en Biesbosch beslaat het beheersgebied zo'n 2010 vierkante kilometer, grofweg vanaf Kinderdijk tot aan de Duitse grens tussen Nederrijn/Lek en de Maas. De lengte van de te beheren watergangen: maar liefst 20.000 kilometer. Zo'n situatie vraagt om

een creatieve oplossing als de verschillende leggers van de waterschappen beduidend anders zijn van opzet en hier en daar ook nog verouderd.

— Voor wie het niet weet: een legger is het basisinstrument voor waterbeheer. Ton Sijnen, projectleider Legger van het cluster ontheffingen bij Waterschap Rivierenland pakt een van de oude leggers er bij. Een

papieren kaart met daarop wat rode en blauwe strepen. Het rood op de kaart geeft de hoofdwatgangen aan, de blauwe strepen staan voor de watgangen die lokaal van belang zijn. In het bijbehorende register staan de gegevens die horen bij de watgangen. Al die gegevens bij elkaar vormen de legger die samen met de Keur van het waterschap bepaalt wat iemand wel of niet mag in en nabij een watgang. 'Het probleem was dat de leggers van de verschillende waterschappen anders waren van opzet. De legger is bij de waterschappen altijd een beetje het ondergeschoven kindje geweest. Men deed het er bij. Daardoor waren de leggers ook niet altijd up to date, ze kwamen niet meer overeen met de werkelijke situatie in het gebied omdat er bijvoorbeeld een sloot was verlegd of gedempt. Dat geeft juridische problemen.' Ook de 'c-watgangen', watgangen die een functie hebben in het bergen van overtollig water, staan niet op de oude leggerkaarten aangegeven. Daarnaast werd in de

Keur een standaard beschermingszone toegekend aan de watgangen waar binnen niets mag worden ondernomen zonder een ontheffing. 'Het is natuurlijk onzin om overal die standaard te hanteren omdat het waterschap langs sommige watgangen praktisch niets te zoeken heeft. Maar die mensen moesten wel ontheffing aanvragen waardoor wij weer meer werk hadden.' Met de nieuwe legger is maatwerk mogelijk. Het doel is helderheid en efficiëntie. 'Er moest snel en tegen zo laag mogelijke kosten een uniforme legger komen waar alles nauwkeurig in staat aangegeven. Ook de c-watgangen en de exacte ligging van beschermingszones. We konden het op de traditionele manier doen, met geodesie, maar dat is in zo'n gebied bijna niet te doen en heel duur.'

— Fotovluchten

— En dus volgden twee fotovluchten in april boven het gebied om alles op de gevoelige plaat vast te leggen. De watgangen en de daarin gelegen kunstwerken als duikers en bruggen, worden nu met stereofoto's tweedimensionaal gekarteerd. Zo'n 70% van het werk is klaar. De in de oude leggers weergegeven correcte driedimensionale leggergegevens worden hierna gekoppeld. Waar nodig wordt de diepte opnieuw gemeten. De tweedimensionale legger is eind dit jaar al voor medewerkers digitaal te raadplegen. Met bij ieder object ook nog een pop-up met extra gegevens. In 2008 moet

de legger compleet zijn inclusief driedimensionale gegevens. De bedoeling is dat dan ook het publiek de legger van achter de computer kan raadplegen.

— Het project heeft al diverse voordelen opgeleverd, zegt Sijnen. Naast tijdsbesparing en nauwkeurige gegevens levert het werken met fotovluchten ook financieel voordeel. De kosten liggen zeven keer lager dan wanneer traditioneel gemeten was. Bovendien heeft Rivierenland een deel van de foto's verkocht aan gemeenten in het gebied. 'Wat weer bijdraagt tot betere communicatie tussen de ambtenaren van het waterschap en de gemeenten, omdat ze allebei uitgaan van hetzelfde heldere document als het om ruimtelijke zaken gaat.' Het heeft Sijnen in ieder geval gesterkt in de overtuiging dat deze manier van leggers creëren en bijhouden de toekomst heeft. Ingenieursbureau Geodelta b.v., een van de bedrijven die bij het project betrokken zijn, is al bezig met het idee voor landelijke fotovluchten. 'Alle overheden staan te springen om fotomateriaal. Als we het landelijk doen besparen we nog meer tijd en geld. Die kans moeten we niet laten liggen.'

— Voor meer informatie over het project kan contact worden opgenomen met de heer T. Sijnen, telefoonnummer 0344-649241.